

Kultiviranje

Denis Derk

Neki su hoteli posao izračunavanja cijena soba prepustili robotima, kojima je samo nebo granica i koji su predobro shvatili zloćudnu bit kapitalizma, što bi se moglo vratiti kao bumerang

Dubrovnik je zadržao minimum štovatelja umjetnosti. Ali do kada?

Prije deset dana, u četvrtak, 18. kolovoza Dubrovnik je ponovno dokazao zašto je jedna od hrvatskih kulturnih prijestolnica. U samo jednoj večeri ljubiteljima kulture nudilo se obilje biranih programa. Tako su Dubrovačke ljetne igre nudile više nego atraktivnu dramsku izvedbu Lorcline "Krvave svadbe" u režiji Franke Perković Gamulin na čarobnom Lokrumu, ali i koncert Dubrovačkog simfonijskog orkestra pod ravnanjem poljskog maestra Dawida Runtza u Kneževu dvoru. Mladoliki šef dirigent Zagrebačke filharmonije za isti je koncert osvojio prestižnu nagradu Orlando. Iste večeri u dubrovačkoj Umjetničkoj galeriji predstavljena je opsežna, a po ocjeni recenzenata i kapitalna monografija o velikom dubrovačkom slikaru Antunu Masli iz pera provjerenog (i neumornog) povjesničara umjetnosti Igora Zidića, dok su u obližnjem Cavtatu, u Kući Bukovac predstavljene web-platforme Muzeja i galerija Konavala "Autobiografija Vlaha Bukovca – moj život". Riječ je o digitalnom izdanju koje će svim štovateljima tog cavtatskog slikara europskog značaja približiti njegove autobiografske zapise, koji su ukoričeni još daleke 1918. godine u Zagrebu. Sva četiri događaja okupila su brojnu i zahvalnu publiku, što znači da je Dubrovnik, unatoč turističkoj invaziji, uspio zadržati onaj minimum štovatelja umjetnosti bez kojih ovako bogate kulturne ponude svakako ne bi bilo. Istina, mora se priznati da iz godine u godinu, barem u udarnim turističkim mjesecima poput srpnja i kolovoza, kulturni Dubrovnik gubi bitku s komercijaliziranom turističkom sezonom u kojoj nije bitna kvaliteta, nego su bitne brojke. Bolno to na svojim iskusnim leđima osjećaju i Dubrovačke ljetne igre kada moraju ugostiti umjetnike koji nisu iz Dubrovnika, naći im smještaj i omogućiti kvalitetan rad na pripremi dramskih i glazbenih (ali i plesnih) izvedbi. U srpnju i kolovozu cijene smještaja u Dubrovniku lete u nebo, osobito u ovim postkoronskim vremenima. Neki hoteli već su posao izračunavanja (enormnih) cijena soba prepustili robotima, kojima je samo nebo granica i koji su predobro shvatili zloćudnu bit kapitalizma, što bi se jednoga dana moglo vratiti kao bumerang jer nijedno pretjerivanje nije zdravo niti donosi plodove na duže staze. Iz godine u godinu Dubrovnik se, poput nekih drugih mediteranskih metropola kao što su Split, Venecija ili Barcelona, suočava sa sve bučnijim i nekontroliranim gostima koje ne zanimaju ni Lorca, ni Šostakovič,

ni Bukovac, nego uglavnom irski pubovi u kojima se pije puno i bez zadržke, da bi se u pijanom stanju do krajnjih granica privatizirali i ponižavali neki od najljepših prostora europske kulturne baštine. Da nije okovan skelama, tko zna što bi se desilo s otmjenim i tajanstvenim dubrovačkim Orlandom, koji je već u prošlosti bio meta suvremenih vandala, koji možda i imaju novca, ali nemaju kućnog ni bilo kojeg drugog odgoja. No, takvih gostiju, koji i u noćne sate po Stradunu tamaraju oskudno odjeveni, sve je više i oni su sada već u brojčanoj prednosti. Prema njima se usklađuje i dubrovačka gastronomska i ostala ponuda. Oni pune takujine. Obrazovane gospode, od koje živi jedan festivalski Salzburg, u Dubrovniku je sve manje, barem u ovim najsunčanijim i najtoplijim mjesecima. Tema

Obrazovane gospode, od koje živi jedan festivalski Salzburg, u Dubrovniku je sve manje, barem u najtoplijim mjesecima

je to s kojom se moraju suočiti i Dubrovačke ljetne igre, i Ministarstvo kulture i medija, i Grad Dubrovnik, i Županija... I hrvatske kulturne institucije. Tu više nije u pitanju samo onaj često spominjani kruzerski turizam, jer kruzeri dođu i odu. U pitanju je sama esencija hrvatskog turizma. Njegova bit. Želi li hrvatski turizam i u 21. stoljeću, kao što to rade naši ministri i čelnici Turističke zajednice, samo papagajski blebetati o broju turista i broju noćenja ili ga zanima nešto više? Zanima li ga kvaliteta ili samo kvantiteta, zbog koje veći dio morske Hrvatske puca po šavovima, bez obzira na dvogodišnju dobrodošlu koronsku pauzu. Kulturna javnost nikako se ne bi smjela zadovoljiti činjenicom da je državi najvažnije da tijekom ljetnih mjeseci, ponajčešće zbog sramotno visokog PDV-a, obilato napuni svoje kase. A da se pri tome nitko ne zapita koja je struktura naših gostiju, zašto dolaze u Hrvatsku, što od Hrvatske očekuju i što su doista doživjeli u Hrvatskoj. Osjećaju li se prevareno ili izigrano? Jesu li posjetili neki muzej (osim dubrovačkih zidina i pulske Arene te splitske Dioklecijanove palače), bili na nekom koncertu ili na nekoj od kazališnih predstava koje imaju i engleski prijevod? Jesu li doživjeli Hrvatsku kao zemlju kulture ili kao zemlju kojoj je i dalje najvažniji što masovniji turizam i što betoniranija obala, u koju se potpuno uklapaju i najave o ozakonjenju prakse prema kojoj bismo ubuduće mogli plaćati i sam dolazak do hrvatskih plaža, a o kupanju da i ne govorimo. ●